

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 1P/61/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8223200714
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivana Hanuščaková
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2023:8223200714.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudkyňou Mgr. Ivanou Hanuščakovou vo veci starostlivosti súdu o mal. A. B., nar. X.XX.XXXX, bytom C. XXX, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, dieťaťa rodičov D. E. B., E. F., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XXX a G. B., nar. XX.X.XXXX, bytom H. H. XX, I., o zmenu úpravy práv a povinností rodičov k maloletej, takto

rozhodol:

I. Súd s c h v a ľ u j e rodičovskú dohodu v tomto znení:

Maloletá A. B., nar. XX.XX.XXXX sa z v e r u j e do osobnej starostlivosti matky D. E. B., E. F., nar. XX.XX.XXXX, ktorá je oprávnená a povinná sa o maloletú osobne starať, pričom právo zastupovať maloletú a spravovať jej majetok majú obaja rodičia.

Styk otca s maloletou n e u p r a v u j e.

II. Otec maloletej G. B., nar. XX.X.XXXX je p o v i n n ý prispievať na výchovu a výživu maloletej A. B., nar. X.XX.XXXX sumou 230,- eur mesačne s tým, že suma 200,- eur mesačne bude poukazovaná k rukám matky maloletej D. E. B., nar. XX.X.XXXX a suma 30,- eur mesačne bude poukazovaná na osobitný účet maloletej zriadený za účelom tvorby úspor, vždy do 15. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci vopred, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Týmto sa mení úprava rodičovských práv a povinností k maloletej A. B., nar. X.XX.XXXX stanovená rozsudkom Okresného súdu Bardejov zo dňa 30.4.2020, č.k. 4P/221/2019-32.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka maloletej sa podaným návrhom na začatie konania doručenom súdu dňa 25.4.2023 domáhala úpravy práv a povinností rodičov k mal. Lillien- zmeny striedavej starostlivosti. Navrhla ju zveriť do jej osobnej starostlivosti, určiť výživné v sume 250,- eur mesačne počnúc právoplatnosťou rozsudku, upraviť styk otca s mal., keď bude mať záujem maloletá. Svoj návrh odôvodnila tým, že manželstvo s otcom dieťaťa bolo rozvedené dňa 30.4.2020 rozsudkom Okresného súdu Bardejov č.k.4P/221/2019-32, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 12.5.2020. Maloletá A. B. nar. X.XX.XXXX bola zverená do striedavej starostlivosti oboch rodičov, pričom bude realizovaná v pravidelných týždňových intervaloch a ktorá začína výkonom osobnej starostlivosti zo strany matky v prvý pondelok nasledujúci po právoplatnosti tohto rozhodnutia od 07.00 hod. a bude trvať do nasledujúceho pondelka do 07.00 hod., kedy začne výkon osobnej starostlivosti otca o maloletú Lillien. Od rozvodu bola komunikácia s otcom maloletého dieťaťa sťažaná. Túto situáciu riešili aj na oddelení Sociálnoprávnej ochrany detí a kurately na ÚPSVa R Bardejov. Komunikácia medzi otcom a matkou dieťaťa sa zlepšila, pretože konečne dvíhal

telefóny a komunikoval nielen písomnou formou ako bolo jeho zvykom prostredníctvom sociálnych sietí. Čo sa týka učenia otca s dieťaťom to ostalo všetko na matku dieťaťa. Otec dieťaťa nedodržiava striedavú starostlivosť v takom rozsahu ako by mal podľa rozsudku súdu, pretože jeho pracovná doba je od 8.00 do 22:00 hod. a pracuje 1 týždeň pondelok, utorok, piatok, sobota a nedeľa a 2 týždeň streda a štvrtok. Dieťa je nútené každé 2 dni sa presúvať medzi rodičmi, čo nie je dobré pre ňu ani po psychickej ani po sociálnej stránke, pretože sa stále pýta u koho bude zajtra. Samozrejme ako matka dieťaťa otcovi dieťaťa vychádzala v ústrety, pretože chcela, aby mali blízky kontakt aj po rozvode. V poslednom období sa ich vzťah zhoršuje a tiež sa dieťa často sťažuje, že otec na ňu nemá čas, nevenuje sa jej a neučí sa s ňou. Majú málo spoločných aktivít, je väčšinou času unavený a tiež má novú priateľku, s ktorou si dieťa nerozumie. Ak ju má v starostlivosti on stále niečo zariaďuje, vybavuje svoje súkromné veci a dieťa ostáva samé doma. Po poslednom incidente, keď sa mu snažili vysvetliť, že dieťa nechce ísť k nemu a že chce ísť k nej vyvolal scénu a vyhrážal sa jej aj dieťaťu a vyvíjal na dieťa citový nátlak. Komunikácia ohľadom dieťaťa a vyriešenie starostlivosti o dieťa nie je s ním možná, pretože snažili sa mu vysvetliť už niekoľkokrát, že dieťa chce byť s ňou a je to na jej podnet, ale on túto možnosť ani nepripúšťa a stále tvrdí, že ňou manipuluje. Jej záujmom nie je manipulovať s dieťaťom, práve naopak pozerá na jej psychické zdravie a tiež na jej potreby. Stará sa o ňu ako najlepšie vie. Má u nej aj trvalý pobyt. Majetkové pomery sú v jej prípade dobré a má zabezpečené všetko čo potrebuje. Otec dieťa od matky bol par krát upozornený na túto skutočnosť, že dieťa má problém s jeho prístupom k nej. Snažila sa jej vysvetliť, že si musí zvyknúť, ale dieťa nechce ostať s ním a po poslednom výstupe a nadávaní jej, staršej dcére a maloletej dcére Lillien s ním už vôbec nechce ostať, pretože jeho agresívne slovné správanie, citové vydieranie a vyhrážky spôsobujú to, že sa ho bojí. Nemôže si vyjadriť svoj názor a musí bezvýhradne počúvať otca čo nakáže on. Medzi nimi nie je komunikácia aká by mala byť medzi otcom a dcérou.

2. Otec maloletej sa k veci vyjadril písomne. Poukázal na svoje výdaje : nájom 350 eur, odpad a poisťka za byt 9 eur, elektrina 31,80 eur, RTVS 4,65 eur, výživné Sára 30 eur, mobil 15 eur, benzín 40 eur, prevádzka auta 25 eur, strava 150 eur, hygiena čistiace prostriedky 30 eur, oblečenie a obuv 20 eur, spolu 705,45 eur. Jeho príjem je cca 701 eur mesačne v priemere. Mimoriadne výdaje čerpá z úspor.

3. Na pojednávanie vo veci konané dňa 8.8.2023 sa dostavila matka, otec a kolízna opatrovníčka. Súd v pojednávaní pokračoval dňa 9.8.2023, pričom súd vo veci rozhodol rozsudkom (bez prítomnosti kolíznej opatrovníčky, ktorá svojo neúčast' ospravedlnila).

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením vyjadrení účastníkov konania a kolízneho opatrovníka a v spise pripojených listinných dôkazov tak ako boli oboznamované (návrhom s prílohami, uznesením o neodkladnom opatrení, správou kolízneho opatrovníka, zápisnicou zo stretnutia Cochem, špecifikáciou príjmov a výdavkov matky a maloletej a otca, spisom sp. zn. 4P/221/2019) a zistil tento skutkový stav veci:

5. Zároveň matka maloletej A. B., nar. X.XX.XXXX sa podaným návrhom domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým súd zverí maloletú do jej osobnej starostlivosti, otca zaviazá prispievať na jej výživu sumou 150 eur mesačne a styk s maloletou neupraví. Svoj návrh odôvodnila tým, že manželstvo rodičov bolo rozvedené 30.4.2020 rozsudkom Okresného súdu Bardejov č.k. 4P/221/2019-32, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 12.5.2020. Maloletá A. B., nar. X.XX.XXXX bola zverená do striedavej starostlivosti oboch rodičov, pričom ma byť realizovaná v pravidelných týždňových intervaloch a ktorá začína výkonom osobnej starostlivosti zo strany matky v prvý pondelok nasledujúci po právoplatnosti tohto rozhodnutia od 07:00 hod a bude trvať do nasledujúceho pondelka so 07:00 hod., kedy začne výkon osobnej starostlivosti otca o maloletú dcéru. Otec striedavú starostlivosť nedodržiava v takom rozsahu ako by mal podľa rozsudku súdu, pretože jeho pracovná doba je od 8.00 hod do 22.00 hod. a pracuje 1 týždeň pondelok, utorok, piatok sobota nedeľa a 2 týždeň streda a štvrtok. Dieťa je nútené sa presúvať medzi rodičmi každé 2 dni, pričom po psychickej a sociálnej stránke to nie je pre ňu dobré. Otec dieťa nemá dostatok času na dieťa, stále keď má voľno vybavuje si svoje osobné veci, nevenuje sa jej, nie je jej nápomocný pri príprave na vyučovanie. Spoločné aktivity vykonávajú veľmi málo, väčšinu času je unavený a s novou priateľkou, ktorá u neho prespáva si dieťa nerozumie vôbec. Dňa 25.4.2023 na Okresný súd Bardejov podala návrh na zmenu zverenia zo striedavej starostlivosti výlučne do mojej osobnej starostlivosti, ktoré je vedené pod spisovou značkou 1P/61/2023. Návrh na vydanie neodkladného opatrenia zdôvodňujem týmito skutočnosťami: Dieťa nechce byť u otca, pretože sa jej dostatočne nevenuje. Je väčšinu času zatvorená v izbe. Tiež je svedkom nevhodného správania

otca voči mojej osobe keď spolu komunikujeme. Potrebuje pomoc pri príprave na vyučovanie, pri vypracovávaní projektov do školy a tiež rodiča, ktorý by s ňou komunikoval a zaujímal o to čo prežíva a čo ju trápi. Už sa nechce viac striedať medzi rodičmi každé 2 dni pretože si nemôže vybudovať ani priateľstvá a tiež ma stále pocit neistoty, kde bude. Je to pre ňu veľmi únavné a psychicky vyčerpávajúce, pretože nemá stabilný denný režim a nemôže si napláňovať svoje aktivity, ktorým by sa chcela venovať. Poukázala na ust. § 367 CMP.

6. Uznesením Okresného súdu Bardejov zo dňa 2.5.2023, č.k.1P/61/2023-25 súd nariadil neodkladné opatrenie v tomto znení :

I. Maloletá A. B., nar. X.XX.XXXX sa predbežne z v e r u j e do osobnej starostlivosti jej matky D. E. B., nar. XX.X.XXXX. Právo zastupovať maloletú a spravovať jej majetok majú obaja rodičia.

II. Otcovi maloletej G. B., nar. XX.X.XXXX sa u k l a d á predbežne prispievať na výchovu a výživu maloletej A. B., nar. X.XX.XXXX sumou 150,- eur mesačne, vždy do 15. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci vopred k rukám jej matky D. E. B., nar. XX.X.XXXX, počnúc dňom vykonateľnosti tohto výroku uznesenia.

III. Styk otca s maloletou neupravuje.

IV. Týmto sa dočasne mení úprava rodičovských práv a povinností k maloletej A. B., nar. X.XX.XXXX stanovenej rozsudkom Okresného súdu Bardejov zo dňa 30.4.2020, č.k. 4P/221/2019-32.

V. Toto neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedeného tunajším súdom pod sp. zn. 1P/61/2023.

7. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 27.4.2023 súd zistil, že právoplatným rozsudkom Okresného súdu v Bardejove č.k. 4P/221/2019 bolo manželstvo rodičov maloletej rozvedené, mal. zverená do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Vyživovacia povinnosť rodičom nebola určená. Na tunajšie oddelenie sa bez predvolania dostavila matka maloletej s tým, že na Okresný súd v Bardejove podala návrh na zmenu rozhodnutia vo veci SOS. Otec sa údajne o dcéru nestará, nevenuje sa jej a s mal. nemajú žiadne spoločné aktivity. Matka sa s mal. pripravuje na vyučovanie, všetky záležitosti týkajúce sa školy a mimoškolských aktivít rieši ona. Maloletá údajne nemá dobrý vzťah ani s priateľkou otca. Stáva sa, že otec odíde z domu a mal. je sama. Matka tiež udáva, že počas celej doby striedavej osobnej starostlivosti sa otcovi prispôsobovala. Pracovná doba otca je nestála, pracuje krátky a dlhý týždeň a takto aj SOS prebiehala. Maloletá Lillien je z toho zmätená, nevie kedy a ako dlho u ktorého z rodičov bude a obťažuje ju neustále sťahovanie sa. Táto situácia na mal. zle vplyva a to aj vzhľadom aj na jej vek. Matka o podaní návrhu na zrušenie SOS uvažovala už dlhšiu dobu o čo ju prosila aj mal. dcéra. Tento návrh podala práve na jej podnet. Matka otca na tieto skutočnosti už viackrát upozorňovala a prosila o nápravu, avšak k žiadnej zmene nedošlo. Mal. ťažko znáša verbálne útoky otca na matku, jeho agresívne správanie, citové vydieranie a vyhrážky pôsobia na mal. Lillien tak, že má z neho strach. Práve z týchto dôvodov matka podala návrh na zrušenie SOS a neodkladným opatrením žiada mal. zveriť do svojej osobnej starostlivosti, otca zaviazat' prispievať na jej výživu sumou 150,-€ mesačne a styk otca s mal. neupravovať. Tiež podala samotný návrh na zverenie mal. do jej osobnej starostlivosti s tým, že styk otca navrhuje neupravovať a výživné na mal. požaduje od otca vo výške 250,-€ mesačne. Matke mal. bolo poskytnuté sociálne poradenstvo a doporučená návšteva psychológa RPPS na tunajšom oddelení. Matka v prípade potreby bude psychológa tunajšieho referátu kontaktovať. Na tunajšom oddelení bol s otcom maloletej vykonaný pohovor. Otec mal. pracuje ako čašník, jeho priemerný mesačný príjem je cca 856,-€. Pracovná doba otca je nestála, má krátky a dlhý týždeň, takže aj striedavá osobná starostlivosť tak prebiehala, na čom sa s matkou aj dohodli. Mal. bola striedavo u otca a matky. Podľa udania otca problémy umelo vyrábala matka, žiarlila na jeho partnerku. Otec sa o mal. riadne a osobne staral, vyberal ju zo školy a pripravoval na vyučovanie. Mal. mala vždy navarená, keďže je vyučený kuchár, uprataná a pod. Boli spolu na dovolenkách v Turecku a Dubaji. Tiež si uvedomuje, že mal. je vo veku, kedy viac potrebuje matku, rešpektuje jej rozhodnutie, nech je akékoľvek. Aj do budúca bude prihladať na jej záujem. Dcéra má dobrý vzťah aj s jeho priateľkou. Otec sa s dcérou bude stretávať tak, ako to ona bude chcieť. Otec uvádza, že situáciu nechce zhoršovať, je mu z toho smutno, ale prihlada na to, čo dcéra chce. To že chce byť s matkou chápe, ponecháva to na jej rozhodnutie. Otec opakovane uvádza, že s návrhom matky na zverenie mal. do jej osobnej starostlivosti súhlasí, ako aj s výškou výživného 150,-€ mesačne. Styk s maloletou navrhuje neupravovať. Otcovi mal. bolo poskytnuté sociálne poradenstvo, doporučená návšteva RPPS, čo otec t.č. odmietol. Na základe požiadania matky bol na tunajšom oddelení vykonaný pohovor s maloletou, bez prítomnosti rodičov. Mal. bol o pohovore matkou informovaná, rozprávať chcela. Mal. Lillien je žiačkou 6.roč. ZŠ v Bardejove. Mal. uvádza, že už nechce byť s otcom. Tento sa jej nevenuje, nemá na ňu čas, ak je doma skoro stále spi. Má rôzne aktivity

a frajerku, ktorej sa venuje a je u nich skoro stále. Mal. Lillien nechce byť s ňou sama u otca, nemá ju rada. Ona väčšinu času aj tak trávi pri matke, kde aj chce ostať. Otec niekedy varí, väčšinou jedlo objednáva. Do školy sa s ňou pripravuje matka, ktorá jej rieši aj všetky veci súvisiace so školou, lekára a pod. Mal. Lillien opakovane uvádza, že chce byť s matkou a sestrou, ktorá býva v tom istom bytovom dome ako matka. S otcom mal. komunikuje málo, ak mu povie čo chce, tento na ňu kričí a nevypočuje. S matkou komunikuje normálne, mama je k nej dobrá, rozprávajú sa o všetkom a ona jej rozumie. Otec jej občas niečo kúpi, ako darček. Stáva sa, že ak niekde chcú ísť s otcom a ide aj jeho priateľka, mal. Lillien radšej ostane doma. Mal. má otca rada, avšak bývať chce s matkou. S otcom sa chce stretávať podľa toho ako sa dohodnú a ako to bude otcovi z práce vyhovovať. Vzhľadom k tomu, že obaja rodičia rešpektujú rozhodnutie a vôľu maloletej, ktorá chce bývať s matkou a táto bude zabezpečovať jej osobnú starostlivosť, navrhujeme návrhu matky vo veci vydania neodkladného opatrenia vyhovieť.

8. Podaním zo dňa 12.5.2023 matka uviedla, že má výdaje : nájom 140 eur, komunálny odpad, dane 7 eur mesačne (80 eur ročne), elektrina 110 eur, RTVS + internet 16 eur, voda 20 eur, drevo 25 eur (ročne 300 eur), výživné Sára 30 eur, mobily 40 eur, pôžičky 50 eur, poisťka Lillien 13 eur mesačne (155 eur ročne), benzín 120 eur, krúžok 35 eur, obedy škola, pomôcky 30 eur, náklady na auto 54 eur mesačne (ročne 650 eur), parkovacia karta mesačná 10 eur, vitamíny a lieky 30 eur, strava 300 eur, hygiena, čistiace a pracie prostriedky 80 eur, oblečenie a obuv 150 eur, spolu 1260 eur mesačne. Nie sú tú zarátane opravy, výlety, neočakávané výdaje. Príjem za 12 mesiacov činí 944,47 eur mesačne v priemere (vrátane odmeny za jubileum, a dorovnanie miezd). Mesačne je v mínuse 315,53 eur. Výdaje na stravu pokrýva zo stravovacej karty, nechodí na obedy. Pomáha jej otec, čerpá z úspor. Mesačné náklady na Lillien sú cca 500 eur (strava, hygiena, oblečenie, škola, krúžky, lieky, benzín, keďže sa vozia do práca a školy denne, výdaje na byt, poisťky, mobil).

9. Podaním zo dňa 2.6.2023 matka špecifikovala výdaje maloletej : nájom 70 eur, odpad 1 euro, elektrina 65 eur, RTVS + internet 8eur, voda 10 eur, mobil 11 eur, poisťka Lillien 13 eur (155 eur ročne), benzín 60 eur, krúžok 35 eur, obedy škola, pomôcky 30 eur, vitamíny a lieky 15 eur, strava 150 eur, hygiena, čistiace prostriedky, prášky 40 eur, oblečenie a obuv 80 eur, spolu 588 eur.

10. Podaním zo dňa 24.7.2023 matka uviedla, že mailom a listom zo 14. júna 2023 oslovila otca maloletej s návrhom dohody o výživnom, v ktorom navrhla výšku výživného v sume 250,- eur mesačne, s návrhom vyplácania spôsobom 200,- eur mesačne, vždy do 15. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci vopred k rukám matky a 50,- eur mesačne v prospech sporiaceho účtu maloletej. Považuje predložený návrh dohody o výživnom za reálny, odrážajúci oprávnené výdavky maloletej a zároveň rešpektujúci aj životnú a ekonomickú situáciu otca maloletej, jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Predložený návrh zároveň korešponduje s aktuálne zaužívanou súdnou praxou, ktorá priznáva výživné vo výške 20 až 30% z príjmov povinného rodiča (napr. uznesenie Krajského súdu Trnava sp.zn. 10CoP/15/2016). Otec maloletej pracuje ako čašník a jeho priemerný mesačný príjem je 856,- eur. Výdavky maloletej, boli matkou maloletej vyčíslené na sumu 588,- eur mesačne a zahŕňajú : nájom 70,- eur, komunálny odpad 1,- eur, elektrina 65,- eur, RTVS + elektrina 8,- eur, voda 10,- eur, mobil 11,- eur, poisťka maloletej 13,- eur mesačne/155,- eur ročne, benzín 60,- eur, krúžok 35,- eur, obedy, škola, pomôcky 30,- eur, vitamíny a lieky spoločne 15,- eur, strava 150,- eur, hygiena, čistiace prostriedky a prášky 40,- eur, Oblečenie o obuv 80,- eur. Vyčíslené výdavky nie je možné považovať za nadštandardné, ani nadhodnotené. Výška nákladov na stravu je určená v sume 150,- eur mesačne, čo predstavuje 37,5 eur na týždeň. Pri aktuálne vysokých cenách potravín a vysokej inflácii je to stále veľmi nízka suma nákladov na jednu z najnákladnejších vyživovacích potrieb maloletej. Do vyčíslených nákladoch nezahrnula sporenie, ktoré mesačne vynakladá v prospech sporiaceho účtu maloletej v sume 60,- eur, ani iné náklady, ktoré predstavujú bežné životné situácie, ako sú náklady na školské a rodinné výlety, ani voľnočasové aktivity ako dovolenku, divadlo, kino atď'. Vyčíslené náklady predstavujú tie najnákladnejšie potreby maloletej. Maloletá je vo veku, kedy dospieva, jej potreby sa menia a zvyšujú, je preto potrebné rešpektovať aj túto skutočnosť pri vyčíslení jej mesačných výdavkov. Vzhľadom na súčasnú infláciu a potreby maloletej, suma výživného v sume 150,- eur mesačne, ktorou prispieva otec maloletej na jej výživu, je absolútne nedostatočná. Predstavuje iba štvrtinu vyúčtovaných a preukázaných základných výdavkov pre maloletú, v prepočte 5 eur výživného na deň. Pre 13 ročné dospievajúce dieťa, je to skutočne nepostačujúce. O maloletú sa matka riadne a celodenne stará a zabezpečuje všetky jej potreby, keďže jej bola uznesením Okresného súdu Bardejov, č. k. 1P/61/2023 zverená do osobnej starostlivosti. Aj táto skutočnosť ovplyvňuje zvýšenie mesačných výdavkov maloletej na strane matky. Matka maloletej považuje uzavretie dohody o výživnom za prijateľnejší spôsob, ako určenie výživného sudom, najmä s

ohľadom na maloletú. Otcovi maloletej preto navrhla za týmto účelom aj služby mediátora, ktorý môže s uzavretím dohody pomôcť. Oboja rodičia maloletej sú zárobkovo činní, životná aj ekonomická situácia oboch je stabilizovaná a dobrá. Matka maloletej preto nevidí dôvod na to, aby sa na výžive maloletej mala ako matka podieľať vo vyššej miere ako otec. Keďže je potrebné a nevyhnutné, aby maloletá mala v prípade neočakávaných výdavkov týkajúcich sa vzdelávania, alebo iných životných situácií a potrieb vytvorenú aj nejakú finančnú rezervu, matka maloletej navrhla, aby výživné v sume 250,- eur mesačne bolo vyplácané spôsobom 200,- eur k rukám matky a 50,- eur v prospech sporiaceho účtu maloletej. Nakoľko otec maloletej na doručený návrh dohody o výživnom v určenej lehote nereagoval, matka maloletej opätovne mailom aj listom z 27. júna 2023 požiadala otca maloletej o vyjadrenie k predloženému návrhu dohody o výživnom. Otec maloletej listom z 22. júna 2023, ktorý bol matke maloletej doručený 27. júna 2023, vyjadril nesúhlas s vyčíslením mesačných výdavkov na maloletú, namietol, že vyčíslené výdavky sú výdavkami matky, ktoré podľa jeho vyjadrenia nie je možné započítať. Konkrétne namietal výdaje na nájom, komunálny odpad, elektrinu, RTVS, vodu. Podľa vyjadrenia otca, výšku výdavkov na maloletú považuje za nadhodnotenú a neštandardnú. Keďže mal maloletú zverenú v striedavej starostlivosti, vie zhodnotiť, že takéto výdavky na maloletú nikdy neboli. Otec maloletej vo svojom vyjadrení tiež namietal vyjadrenie matky o nákladoch na sporenie matky vo výške 60,- eur mesačne v prospech maloletej, ktoré nie sú zahrnuté v mesačných výdavkoch, za zavádzajúce, keďže sa podľa jeho názoru jedná o rodinné prídavky. S ohľadom na náklady maloletej a možnosti a schopnosti oboch rodičov, navrhol uzavrieť dohodu o výživnom tak, že ako otec maloletej bude prispievať na výživu maloletej sumou 170,- eur mesačne, s návrhom vyplácania vždy do 20. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci vopred k rukám matky a sumou 30,- eur mesačne v prospech sporiaceho účtu maloletej. Matka maloletej reagovala na vyjadrenie otca maloletej mailom a listom z 3. júla 2023. Vyjadrila súhlas s návrhom otca maloletej, prispievať v prospech sporiaceho účtu maloletej sumou 30,- eur mesačne. S ohľadom na uvedené informovala otca maloletej, že bude prispievať na sporenie rovnakou sumou 30,- eur mesačne v prospech jej sporiaceho účtu. Matka maloletej k námietkam otca k vyčísleným mesačným výdavkom uviedla, že do mesačných výdavkov zahrnula výlučne oprávnené výdavky maloletej, ktoré nie je možné v žiadnom prípade považovať za výdavky matky. Podľa ustálenej súdnej praxe sa za oprávnené výdavky dieťa na účely určenia výšky výživného považujú nasledovné výdavky: výdavky na bývanie dieťaťa (nájomné, energie, internát atď.), strava, ošatenie, cestovné náklady, lieky a lekárske pomôcky, hygienické potreby, poisťné plnenia, sporenie, výdavky na prípravu povolania (študijná literatúra, školská jedáleň, ZRPŠ, školské výlety), záujmy a krúžky, iné. Matkou vyčíslené mesačné výdavky maloletej plne korešpondujú s oprávnenými výdavkami dieťaťa na účely určenia výšky výživného podľa ustálenej súdnej praxe. Súhlasí s tvrdením otca maloletej vo vyjadrení z 22. júna 2023, že maloletá má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Z verejne dostupných zdrojov považuje matka maloletej za preukázateľné, že okrem príjmu zo zamestnania (otec maloletej pracuje ako čašník a jeho priemerný mesačný príjem je 856,- eur, má ďalšie príjmy a to z činnosti hudobnej skupiny Fanfare Stratosphere a tiež iné príjmy, ktorými sa prezentuje na sociálnych sieťach. Nemôže preto byť preňho problém, prispievať na výživné na maloletú mesačne v sume 200,- eur k rukám matky. Matka maloletej preto vyjadrila nesúhlas s návrhom otca maloletej prispievať k rukám matky sumou 170,- eur mesačne a s ohľadom na všetky uvedené skutočnosti ho požiadala o prehodnotenie jeho rozhodnutia. Návrh matky predpokladá zvýšenie nákladov otca maloletej na jej výživu iba 0 80,- eur mesačne (z toho 30,- sporenie), oproti súčasnému stavu, keď prispieva výživným v celkovej výške 150,- eur mesačne. Otec maloletej listom z 10. júla 2023 informoval, že trvá na svojom návrhu prispievať na výživu maloletej mesačne sumou 170,- eur k rukám matky a sumou 30,- eur v prospech sporiaceho účtu maloletej. Matka maloletej s ohľadom na všetky vyššie uvádzané skutočnosti trvá na svojom návrhu, aby otec maloletej prispieval na výživu maloletej sumou 200,- eur mesačne k rukám matky a súhlasí, s návrhom otca prispievať sumou 30,- eur mesačne v prospech sporiaceho účtu maloletej, keďže to majetkové pomery, ako aj schopnosti a možnosti otca maloletej umožňujú. Otec maloletej má okrem príjmu zo závislej činnosti, preukázateľne ďalšie nepriznané príjmy. Majetkové pomery a stabilná životná a ekonomická situácia umožňujú otcovi maloletej niekoľkokrát ročne cestovať k moru a zabezpečovať pre seba a svoju novú životnú partnerku nadštandardnú životnú úroveň, čo preukazujú fotografie zo sociálnych sietí, kde pravidelne informuje o svojich zahraničných cestách ako aj ďalších aktivitách. Podľa názoru matky maloletej, uvedené musí byť aj na prospech jeho maloletej dcéry, ktorá má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Ďalšou dôležitou skutočnosťou pri určení výšky výživného je zverenie maloletej do osobnej starostlivosti matky, čím sa zvýšili výdavky na maloletú na strane matky. Matka maloletej si preto dovoľuje požiadať súd, aby pri rozhodovaní o výške výživného prihliadal aj na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

11. Matka súdu predložila :

1/ potvrdenia o príjme za obdobie od 5/2022-4/2023 s priemerným príjmom v sume 945,- eur mesačne v čistom,

2/ potvrdenie obce Kurov zo dňa 12.1.2023 o platení poplatku za odpad v roku 2023 v sume 15 eur / 1x, spolu 30 eur,

3/ výpisy z účtu – platby + pokladničné doklady (čl. 48 – 69, čl. 109 – 151) : netflix 6 eur (dva mesiace), poistené 85,19 eur, splátka quatro 13,92 eur, hbo 6 eur, kooperativa 155,51 eur, 228,15 eur, ghp - služby 11 eur, rtvs 4,64 eur, home credit 37,28 eur, mobil 11 + 2 eur (mal.), mobil matka 29,96 eur, nájom 140 eur, VSE 30 + 80 eur, voda 20 eur, parkovacia karta 10 eur, poisťka byt 40 eur, krúžok maloletá 35 eur, daň 3 + 12 eur, platby v lekárni, platby za oblečenie, platby za potraviny, platby za benzín od 1.5.2023 do 31.5.2023 – 168,57 eur, drogeria od 1.1.2023 do 31.5.2023 v sume 76,69 eur, oblečenie od 1.12.2023 do 31.5.2023 – 202,50 eur, školské pomôcky 14,25 eur (04-05/2023), mobil mal. 11 eur, bývanie 301 eur, potraviny spolu 290,98 eur,

4/ nájomná zmluva o nájme bytu v obci Kurov od 1.7.2020 do 31.12.2023, nájom činí 110 eur, evidenčný list, kde je v byte okrem matky zapísaná na pobyt aj dcéra,

5/ fotografie z aplikácie FCB o otcových aktivitách mimo pracovného pomeru (hudba, počítače, LR, nákup klavíra, zahraničné dovolenky, wellness doma, nový domov v Egypte na čl. 155- 175),

6/ písomnú komunikáciu medzi rodičmi udávanú matkou v podaní zo dňa 24.7.2023 (čl. 174- 189).

12. Otec súdu predložil :

1/ výpisy z účtu – platby (čl. 72 - 84) : maloletá Liliana 100 eur (11.3.2023), oblečenie mal. 25 eur (25.2.2023), 23 eur (11.2.2023), maloletá krúžok 35 eur (11.1.2023), topánky mal. 11,30 eur (29.1.2023), darček mal. 39 eur (8.12.2022), nájom 350 eur, doklad SIPO – 116,22 eur,

2/ potvrdenie o príjme za obdobie od 01/2022- 12/2022 v sume 8.422,97 eur v čistom (701,91 eur mesačne v priemere), predložené aj výplatné pásky za uvedené obdobie,

3/ potvrdenie o príjme za obdobie od 01/2023- 04/2023 v sume 3.306,26 eur v čistom (826,57 eur mesačne v priemere), predložené aj výplatné pásky za uvedené obdobie.

13. Na stretnutí Cochem dňa 1.6.2023 :

1/ rodičia navrhli súdu schváliť túto čiastočnú rodičovskú dohodu:

I. Maloletá A. B., nar. XX.XX.XXXX sa zveruje do osobnej starostlivosti matky D. E. B., E. F., nar. XX.XX.XXXX, ktorá je oprávnená a povinná sa o maloletú osobne starať, pričom právo zastupovať maloletú a spravovať jej majetok majú obaja rodičia.

II. Styk otca s maloletou sa neupravuje.

2/ matka uviedla, že trvá na návrhu v celom rozsahu. Čo sa týka úpravy styku otca s maloletou, k tomu uviedla, že dňa 13.5.2023 došlo k incidentu, kedy otec vypratával izbu maloletej, pri tomto incidente ju napadol. Dcéra sa v súvislosti s týmto incidentom vyjadrila, že k otcovi už nepôjde. Čo sa týka výške výživného, trvá na sume 250,- eur mesačne. Je smutné, že otec takto sa vyjadruje o maloletej, pričom má povinnosť starať sa o maloletú, maloletá by mala zdieľať životnú úroveň aj druhého rodiča. Maloletá má výdavky aj v súvislosti s elektrinou a ostatnými nákladmi na domácnosť, to nie je len nákup potravín. 3/ otec uvádzal, že čo sa týka úpravy zverenia maloletej, v tomto súhlasí so zverením maloletej matke. Akceptuje v tomto vôľu maloletej. Čo sa týka incidentu, ktorý spomínala matka, uviedol, že bývala manželka prišla po veci maloletej, pričom začala nadávať jeho priateľke, on len bránil svoju priateľku. Trvá na svojom vyjadrení, ktoré zaslal súdu.

4/ rodičia sa v otázke výživného nedohodli, matka trvá na sume 250,- eur, otec trvá na sume 150,- eur.

14. Na pojednávaní dňa 1.6.2023 :

1/ otec udával, že navrhuje sumu výživného 170,- eur, matka trvá na sume aspoň 200,- eur. Pracuje ako čašník, ale na smene 16 hodín, na dovolenke bol s dcérou, aby videla svet. Má tiež právo na oddych.

2/ matka udávala, že otec je čašník, vie si privyrobiť, dovolenkuje v Turecku, v Dubaji, nie vždy je to s dcérou. Robí len 16 dní, ona robí v štátnej správe, nevie si privyrobiť.

15. Na pojednávaní dňa 8.8.2023 :

1/ matka uviedla, že trvá na svojom návrhu, teda 200,- eur na bežné výživné, 30,- eura na úspory. Na účet prispievala ona. Vložili sa tam peniaze druhej dcéry spolu 3.000,- eur, aby ich neminula, potom sa jej poslali naspäť. Bola to suma 2.660,- eur a suma 340,- eur na alkohol. Iné peniaze sa neposielali. On tam peniaze nedával. Ona tam dávala rodinné prídavky. Obaja boli v banke, že bude mať Lillien svoj účet, kde sa bude sporiť. Obaja majú prístup. Tiež nemá problém s tým, aby mala dcéra účet, kde budú

úspory, kde budú peniaze, ktoré si bude môcť vybrať, keď bude mať dcéra 18 rokov. Ona mu v tomto neverí. Žije tiež bežný štandard. Chce sa otca opýtať, či napísal dcére, či jej napísal na meniny. Áno kúpila si malý bytík v dedine Košárovce. Bolo to z vysporiadaných peňazí medzi nimi, stál 16.000,- eur. Jedná sa o ich dieťa, spoločné, ktoré bolo 3 roky v striedavej starostlivosti. Teraz ide do 7.ročníka. Už chce aj nejaké vreckové, aspoň nejakých 20,- eur, aby mala v škole. Tie peniaze nechce pre seba, ale pre ich dieťa, je to pre jeho vlastné dieťa, o ktoré sa teraz stará sama. Aj na poisťke je jeho meno, ktorú platí. Tiež ju vozí na krúžky, zabezpečuje jej všetko, má zariadenú detskú izbu. Teraz jej dala 50,- eur na súťaž, robí gymnastiku. Chcela tú poisťku prepísať na seba. Je poistená dcéra, ale je v tom pripoistený aj rodič – otec. Je to 155,- eur ročne. Nesúhlasí s tou sumou 180,- eur.

Na otázku súdu, či účet v banke je na meno maloletej, matka udávala, že áno účet je na meno maloletej, majú tam obaja právo výberu. Myslí si, že by tam mali byť poskytované aj úspory. Chce svoje dieťa tiež zabezpečiť. Aj ten byt, čo kúpila, jej chce neskôr previesť. Chce ju tiež zabezpečiť ako staršiu dcéru. Súhlasí s tým, aby sa s tými peniazmi nehýbalo, až keď ich bude potrebovať na VŠ, či na začiatok života. Dcéra tiež mohla ísť na gymnastický na kemp, ktorý stál 300,- eur, tak otcovi napísala, či môže použiť peniaze z jej účtu, s čím otec súhlasil. Ona to svojvoľne nikdy nerobila. Nakoniec dcéra na ten kemp nešla. Navrhuje sumu 200,- eur a 30,- eur.

2/ otec uviedol, že s týmto nesúhlasí, vie aké má dieťa výdaje, keď ju mal v striedavej starostlivosti, nebude dávať navyše matke. Jeho návrh je 170,- eur a 30,- eur na úspory. Tiež dieťa má úspory, má svoj účet, na ktorom mala 5.200,- eur, aj z nich čerpá. Bez jeho súhlasu bolo vybratých 2.600,- eur. Matka s nimi hýbe, ona s nimi môže hýbať na účte. Pri rozvode dohodli, že tie peniaze sa nebudú vyberať, že na disponovanie bude potrebný súhlas oboch. Ona tam neposielala svoje peniaze, ale rodinné prídavky, kde aj píše, že suma 60,- eur posielala na sporenie dcéry, ale vždy sa jedná o rodinné prídavky. V banke jej poradili, že jeho súhlas môže obísť cez aplikáciu. On tie peniaze nepotrebuje, jej v tomto neverí. Nemá problém s tým, aby to boli peniaze, ktoré si vyberie, až keď bude mať 18 rokov.

To, čo bolo predložené do spisu ohľadom apartmánu a jakuzzi, to nie je jeho, je to jeho priateľky, to môže aj preukázať. Ona to kupuje. Čo sa týka udávanej hudby, tak zložili fanfáry a hudbu na fontánu. Urobili to pre mesto zadarmo. To, že opraví sem tam kamarátom počítač za kofolu, či pozvanie na grilovačku, tiež nie jeho príjem. On má tiež výdaje. Matka má tiež nehnuteľnosť na Domaši. Odpojili ho od všetkých sietí. Chce nech všetko vychladne, potom sa to bude riešiť. On nemal nikdy problém ju zobrať na dovolenku. Huckajú ju proti nemu. S priateľkou nebýva, má každý svoju domácnosť, on má svoje výdaje. Ona má svoje úspory, ktoré investuje. Na súd sa dali fotky. On sa môže sftiť s čímkoľvek, alebo dostať čokoľvek. Priateľka nemá čo prispievať na dcéru. Navrhuje sumu 180,- eur a 30,- eur na výživnom. Maloletá má úrazovú poisťku so sporením. Tak sa dohodli, že keďže má vyšší daňový bonus, takže z toho bude platiť poisťku a zvyšok pôjde na benzín. Áno bolo to tak, súhlasil s výberom peňazí. On len chcel poukázať, že matka s tým účtom môže disponovať, nič viac. Tiež musí zvažovať svoje príjmy a výdaje, navrhuje preto sumu 190,- eur a 30,- eur.

3/ kolízna opatrovníčka uviedla, že v konaní zastupuje záujmy dieťaťa, navrhuje výživné v sume 200,- eur mesačne a 50,- eur na úspory. Dieťa je staršie, jeho výdaje rastú. Chce sa tiež otca opýtať, či si zadovážil nehnuteľnosť v zahraničí, aby dieťa žilo na úrovni svojho otca. Matka sa stará sama o dieťa. Zabezpečuje a platí všetky jej aktivity sama.

16. Rozsudkom Okresného súdu Bardejov zo dňa 30.4.2020, č.k. 4P/221/2019-32, bolo manželstvo rodičov maloletej rozvedené a maloletá Lillien bola zverená do striedavej starostlivosti oboch rodičov, pričom ma byť realizovaná v pravidelných týždňových intervaloch a ktorá začína výkonom osobnej starostlivosti zo strany matky v prvý pondelok nasledujúci po právoplatnosti tohto rozhodnutia od 07:00 hod a bude trvať do nasledujúceho pondelka so 07:00 hod., kedy začne výkon osobnej starostlivosti otca o maloletú dcéru. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 12.5.2020.

17. Podľa § 36 ods. 1 z.č. 36/2005 Z.z. (Zákon o rodine, ZR) rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

18. Podľa § 24 ods. 1, 4, 5, 6 ZR v V rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, či maloleté dieťa zverí do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov alebo do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súd súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa

zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

19. Podľa § 25 ods. 1, 2 ZR rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

20. Podľa § 65 ods.1 ZR ak rodičia dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

21. Podľa § 62 ods. 1 – 5 ZR plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

22. Podľa § 75 ods. 1 cit. zák. pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

23. Podľa § 77 ods.1 cit. zák. právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie po dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody osobitného zreteľa.

24. Podľa § 78 ods. 1 cit. zák. dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

25. Podľa § 26 cit. zák. ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

26. Podľa § 121 CMP rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

27. Súd musí pri všetkých prípadoch rozhodovania o výkone rodičovských práv a povinností, rešpektovať právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy musí prihliadať na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia, ako aj na schopnosť rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa druhým rodičom.

28. Zo zhodného vyjadrenia účastníkov a kolízneho opatrovníka po vykonanom šetrení pomerov vyplýva, že navrhujú maloletú Lillien zveriť do osobnej starostlivosti jej matky. Keďže starostlivosť o maloletú zabezpečuje momentálne výlučne jej matka skrz nariadeného neodkladného opatrenia, súd zveril maloletú do jej osobnej starostlivosti a to s prihliadnutím na jej vek, potreby a názor maloletej. Uvedené bude v záujme maloletej za účelom zabezpečenia jej riadnej, pokojnej výchovy a stabilného a pokojného výchovného rodinného prostredia. Rodičia sa skrz situácie medzi nimi dohodli aj na tom, že maloletú budú zastupovať a spravovať jej obaja rodičia. Maloletá chce byť so svojou matkou.

Čo sa týka úpravy styku otca s maloletou, tento navrhli rodičia neupravovať.

Vzhľadom k tomu, že ohľadne úpravy rodičovských práv a povinností k maloletej v tejto časti uzavreli rodičia – účastníci konania rodičovskú dohodu, bola súdom v zmysle cit. ust. Zákona o rodine schválená, keďže bola uzavretá v záujme maloletej (ods. I výroku rozsudku).

29. Čo sa týka výšky výživného na maloletú zo strany otca, súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že návrh matky určiť je dôvodný do výšky 230 eur mesačne s tým, že suma 200 eur bude poukazovaná k rukám matky maloletej ako bežné výživné a suma 30 eur bude poukazovaná na účet maloletej na úspory a to počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku, keďže až právoplatnosťou rozhodnutia súdu o zmene výkonu osobnej starostlivosti začne výkon osobnej starostlivosti matky o maloletú (a tak ako to matka pôvodne žiadala v návrhu - ods. II výroku rozsudku). Na výške úspor sa rodičia dohodli, uvedené nebolo medzi nimi sporné, preto súd v tomto ich návrhu vyhovel (§ 63 ods. 3 ZR). Táto suma určeného výživného sa javí vo vzťahu k zisteným pomerom rodičov a maloletej (príjmom, oprávneným výdavkom) za primerané. Súd prihliadol aj na dobrovoľné plnenie vyživovacej povinnosti otcom podľa nariadeného neodkladného opatrenia. Súd pri určení vyživovacej povinnosti otca vychádzal z cit. ust. Zákona o rodine.

30. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že :

1/ maloletá bola v šk. roku 2022/2023 žiačkou 6. roč. základnej školy v Bardejove, momentálne nastupuje do 7. roč. ZŠ. Maloletá býva s matkou, ktorej bola neodkladným opatrením dočasne zverená do osobnej starostlivosti, v obci Kurov. Matka momentálne zabezpečuje výlučnú osobnú starostlivosť o maloletú. Maloletá navštevuje gymnastický krúžok, kde sú výdaje na poplatky, súťaž a pod..., Matka vyčíslila a špecifikovala výdaje maloletej do výšky 588 eur mesačne (vid' bod 9). Súd však v tomto neakceptuje všetky výdaje a ich výšku udávanú matkou, keďže tieto sa súdu zdajú nadhodnotené (vzhľadom k veku dieťaťa). Súd neakceptoval výdaj matky udávaný na : 1/ benzín 60 eur (tento by matka vynakladala aj bez toho, aby ho delila s maloletou, keďže pracuje v Bardejove), 2/ lieky a vitamíny v sume 15 eur mesačne, súd akceptuje sumu 5 eur mesačne, 3/ hygiena, čistiace a pracie prostriedky v sume 40 eur, kde súd akceptuje primeranú sumu 20 eur, 4 / oblečenie a obuv v sume 80 eur, súd akceptuje sumu 50 eur mesačne. Rovnako poplatky RTVS sa už od 1.7.2023 ani neplatia. Súd teda akceptuje výdaje maloletej maximálne do výšky cca 480 eur mesačne (spolu jej osobné výdaje, strava a zabezpečenie bývania v 1/ 2 spolu s matkou). Maloletá má výdaje bežné, zvýšené v súvislosti s jej športovou činnosťou.

2/ matka je zamestnaná s priemerným čistým mesačným príjmom vo výške 945 eur mesačne. Poberá tiež prídavok na dieťa, momentálne vo výške 60 eur mesačne. Jej výdaje sú obdobné ako u maloletej A. plus výdaje na jej lieky, prevádzka auta, benzín, splátky pôžičky (vid' vyššie bod 8). Matka je vlastníčkou byt v obci Košárovce, ktorý kúpila za peniaze z vyporiadania BSM v sume 16.000 eur. Matke vypomáha jej otec. Momentálne zabezpečuje všetky aktivity a potreby maloletej sama matka.

3/ otec maloletej je zamestnaný s príjmom vo výške cca 826,57 eur mesačne v priemere v čistom v roku 2023 (pracuje ako čašník). Okrem toho bolo poukazované na schopnosti otca zabezpečiť si príjem aj inými činnosťami (hudba, oprava počítačov). Uvedené súd akceptuje, aj keď otec tvrdil, že z uvedeného príjmu nemá, ale mať môže (potenciálny príjem odvodzujúci sa od schopností a možností povinného rodiča, § 62 ods. 2 ZR, § 75 ods. 1 ZR). Taktiež jeho životná úroveň je stabilná, zabezpečená, pravidelne navštevuje dovolenky (absolvoval ich aj s maloletou) a teda musí mať na uvedené dostatok finančných prostriedkov (zrejme aj mimo svojho zárobku z pracovnej činnosti). Neobstojí tvrdenie, že všetko platí jeho priateľka, resp. že všetko je jej a pod. (uvedené ani nebolo preukázané dôkazom). Jeho výdaje sú uvedené v podaní zo dňa 23.5.2023 (vid' bod 2). Tieto súd považuje za primerané a adekvátne terajšej dobe a príjmu.

4/ bežné výdaje matky, maloletej a otca boli preukázané listinnými dôkazmi.

31. Pri určení výšky výživného súd vychádzal z vyššie vykonaných dôkazov a predovšetkým zo skutočnosti, že o maloletú sa osobne stará výlučne jej matka / cit. § 62 ods. 4 prvá

veta ZR /, z oprávnených a primeraných výdavkov maloletej primeraných jej veku a potrebám takmer 13 - ročného športujúceho dievčaťa a samozrejme zo schopností a možností a príjmových pomerov oboch rodičov (§ 62 ods. 2 ZR, § 75 ods. 1 ZR), ako aj skutočnosti, že otec na výživu maloletej dobrovoľne prispieva. Rodičia maloletej majú svoje vlastné domácnosti. Maloletá bola v striedavej starostlivosti oboch rodičov, pričom došlo k zmene pomerov na jej strane a otca skrz prácu otca a nevenovaniu sa jej. Skrz incidentu, ktorý sa udial medzi rodičmi, je aj vzťah maloletej s otcom vlažnejší, avšak sama uviedla, že sa s otcom stretávať chce, keď sa dohodnú podľa jeho práce. Matka tým, že maloletej momentálne zabezpečuje domov a stravu, oblečenie a všetky potreby, si plní vyživovaciu povinnosť k nej (ako je vyššie uvedené). Suma 200 eur mesačne pokryje bežné priemerné výdaje maloletej takmer z polovice. Ak rodičia prispievajú na výchovu a výživu stanovenou sumou po 200 eur plus rodinné prídavky, budú uhradené výdaje maloletej v celom rozsahu. Súd taktiež vychádzal z ust. § 62 ods. 2 ZR a to schopností a možností rodičov (tzv. potencialita príjmu). Otec ako muž má predsa oveľa väčšie možnosti na príjem ako matka s malolekým dieťaťom. Matka pracuje v štátnej službe, pričom má tým pádom obmedzené možnosti na ďalší príjem a jej príjem vychádza zo stanovených tabuliek. Preto má súd zato, že na strane otca sú schopnosti a možnosti prispievať na výživu dieťaťa v stanovenom rozsahu. Stanovená suma výživného zodpovedá zákonným predpokladom na jeho určenie a je preto primeraná zisteným pomerom a uvedeným skutočnostiam. Navyiac medzi rodičmi bol rozdiel udávaných súm na výživné pre maloletú len vo výške 10 eur mesačne (čo je podľa názoru súdu zanedbateľné).

32. Rovnako súd poukazuje na ust. § 62 ods. 1 ZR a teda, že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť, čo v tomto prípade trvá, keďže maloletá má takmer 13 rokov. Výživné pre dieťa je tiež prednostnou pohľadávkou a má prednosť pred neodôvodnenými výdavkami jeho rodičov. Samozrejme v prípade zmeny pomerov na ktorejkoľvek strane, je preukázaná zmena dôvodom na zmenu súdneho rozhodnutia o úprave rodičovských práv a povinností.

33. Týmto samozrejme došlo k zmene pôvodného súdneho rozhodnutia o výkone rodičovských práv a povinností k mal. Lillien, keďže ako bolo zistené došlo k zmene pomerov najmä na strane maloletej (výlučná osobná starostlivosť matky), ale aj jej rodičov, čo sa týka výkonu osobnej starostlivosti o maloletú. Na zmene výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej sa rodičia dohodli.

34. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu, lebo sa jedná o konanie, ktoré sa mohlo začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresný súd Bardejov v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia (len proti výroku rozsudku o výživnom, zmene súdneho rozhodnutia a o trovách konania). Kolíznemu opatrovníkovi ostáva zachované právo na odvolanie aj voči výroku rozsudku o schválení rodičovskej dohody.

Proti výroku rozsudku o schválení rodičovskej dohody nie sú rodičia oprávnení podať odvolanie.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje,

- e) podpis,
- f) spisová značka tohto konania (§ 127 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy toho, kto odvolanie podal.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona číslo 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov, prípadne návrh na súdny výkon rozhodnutia (ust. § 370 a nasl. CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.